בשל סופרים חזקה שליח עושה שליחותו ורב ~~ששת~~ אמר אחד זה ואחד זה חזקה שליח עושה שליחותו א"ר ששת מנא אמינא לה דתנן *משקרב העומר הותר החדש מיד *והרחוקים מותרים מחצות היום ואילך והא חדש דאורייתא הוא וקתני הרחוקים מותרין מחצות היום ואילך לאו משום חזקה שליח עושה שליחותו ורב נחמן התם כדקתני טעמא לפי שיודעין שאין בית דין מתעצלין בו ואיכא דאמרי אמר רב נחמן מנא אמינא לה דקתני טעמא לפי שיודעין שאין ב"ד מתעצלין בו ב"ד הוא דלא מתעצלין בו הא שליח מתעצל בו ורב ששת אמר לך ב"ד עד פלגיה דיומא, שליח כולי יומא, אמר רב ששת מנא אמינא לה דתניא האשה שיש עליה לידה או זיבה מביאה מעות ונותנת בשופר וטובלת ואוכלת בקדשים *לערב מאי טעמא לאו משום דאמרינן חזקה שליח עושה שליחותו ורב נחמן התם כדרב שמעיה *דאמר רב שמעיה חזקה אין ב"ד של כהנים עומדים משם עד שיכלו כל מעות שבשופר אמר רב ששת מנא אמינא לה דתניא האומר לחבירו צא ולקט לך תאנים מתאנתי אוכל מהן עראי ומעשרן ודאי, מלא לך כלכלה זו תאנים מתאנתי אוכל מהן עראי ומעשרן דמאי במה דברים אמורים בעם הארץ אבל בחבר אוכל ואינו צריך לעשר דברי רבי, רבן שמעון בן גמליאל אומר במה דברים אמורים בעם הארץ אבל בחבר אינו אוכל עד שיעשר לפי *שלא נחשדו חברים לתרום שלא מן המוקף, אמר רבי נראין דברי מדברי אבא מוטב שיחשדו חברים לתרום שלא מן המוקף ולא יאכילו לעמי הארץ טבלים עד כאן לא פליגי אלא דמר סבר נחשדו ומר סבר לא נחשדו אבל כולי עלמא חזקה שליח עושה שליחותו, ורב נחמן התם כדרב חנינא חוזאה *דאמר רב חנינא חוזאה חזקה הוא על חבר שאינו מוציא דבר שאינו מתוקן מתחת ידו. אמר מר במה דברים אמורים בעם הארץ אבל בחבר אוכל ואינו צריך לעשר דברי רבי האי עם הארץ דקאמר ליה למאן אילימא דקאמר לעם הארץ חבריה, מעשרן דמאי, מי ציית? אלא בעם הארץ דקאמר ליה לחבר, אימא סיפא נראין דברי מדברי אבא מוטב שיחשדו חברים לתרום שלא מן המוקף ואל יאכילו לעמי הארץ טבלין עמי הארץ מאי בעי התם אמר רבינא רישא בעם הארץ שאמר לחבר סיפא בחבר שאמר לעם הארץ, וחבר אחר שומעו: רבי סבר

בשל סופרים · סמכינן אחזקת שליח דאי נמי לא עביד לא חמיר איסורא כגון עירובי תחומין : **פרסוקין** · מירושלים שאינן יודעין אם עדיין קרב העומר מותרין מחצות היום אלמא סמכינן אכהנים שהן שלוחינו ועבדי שליחותייהו ומקרבי ליה : **משום דקתני טעמא כו'** · ואבי דינא סמכינן אבל השליח בעלמא לא : **שליח כולי יומא** · נטריה ומכי מטא לאורתא סמכינן עליה דודאי לא עבר היום עד שגמר הבטחתו : **מעות** · דמי שתי תורים : **ונותנת בשופר** · שכתוב עליו קינין ששם נותנין מעות קיני חובה כדתנן בשקלים (פ"ו משנה ה) י"ג שופרות כו' : **ואוכלת** · דתנן (חגיגה דף כא·) האונן והמחוסר כפורים צריכין טבילה לקודש : **ואוכלת בקדשים לערב** · אלמא חזקה כהנים עושין שליחותן הואיל והדבר תלוי בהן שהנשים סומכות עליהן *שלא יעבור היום עד שיקנו קינין בכל מעות שבתוך שופר ויקריבו כדי שלא יאכלו הנשים קדשים בטומאת הגוף *שהוא בכרת : **ורב נחמן** · אמר לך הא נמי חזקה דבי דינא הוא : **צא ולקט לך תאנים מתאנתי** · ולא נתן מדה ללקיטתו : **אוכל** · המלקט מן הנלקטות : **עראי** · בלא מעשר וכשבא לאכלן קבע מעשרן ודאי מעשרות ודאין תרומה גדולה וכל דיני הפרשה שאין ספק לומר שמא בעל הבית עישר עליהן ממקום אחר דהא לא ידע כמה ליקט : **אבל אמר לו מלא לך כלכלה זו** · הואיל ונותן זה יודע כמה לוקט יש לומר שמא זה הנותן חושש שמא יסמוך עליו שיתן לו דבר היתר ומעשר עליהן ממקום אחר הילכך מלקט זה אוכל מהן עראי בלא מעשר וכשבא לאוכלן קבע אין צריך לעשרן ודאי אלא דמאי(א) יפריש ויאכל הוא בעצמו המעשרות של לוי ושל עני כשאר לוקח פירות מעם הארץ שמחזיקן בספק מעושרין אף אלו ספק מעושרין הן ותורת דמאי עליהן : **בד"א** · דספק הן ודמאי מיהא בעי אפרושי : **בעם הארץ** · שהנותן עם הארץ הוא ואינו חושש בלפני עור : **אבל בחבר** · והאי מעושרין הן ואין צריך לעשרן אפילו דמאי : **רשב"ג אומר בד"א** · דסגי בדמאי בזמן שהנותן עם הארץ וחשוד לתרום שלא מן המוקף : **אבל** · היה הנותן חבר לא יאכל קבע הלוקט עד שיעשרם מעשרות ודאי : רבי בנו של רשב"ג הוא : **ואל יאכילו לעמי הארץ טבלים** · לקמן מפרש הי ניהו עם הארץ : **לא נחשדו** · לתרום שלא מן המוקף הא. לאו הכי ודאי הוה סמכינן על בעל הבית זה שהוא שליח על כך שמוטל עליו לעשר מה שהוא נותן ואל יאכיל איסור לעם הארץ : **מתחת ידו** · דהואיל ופירי דידיה הוא עליה דידיה רמי וחייש "לפני עור" אבל שליח דקביל עליה מחבירו איכא למימר דמייתא ולא עביד דסבר ההוא לא סמיך עלי : **מי לייט לך** · לעשורי ספק הא עם הארץ חבריה מהימן ליה טפי מינך : **רישא** · דקתני "מעשרן דמאי" בעם הארץ דקאמר ליה לחבר, סיפא כו' והכי קאמר במה דברים אמורים דלוקט צריך לעשרן דמאי בעם הארץ שאמר לו לחבר "לקט" דאיכא לספוקי אי עישר עלייהו האי בעל הבית אי לא, אבל בחבר שאמר לעם הארץ "לקט כלכלה זו" וחבר אחר שמע ממנו, אוכל ואינו צריך לעשר דמאי דודאי כיון דנותן חבר ולוקט עם הארץ, חייש הנותן דלא ליכלינהו בטבלייהו ותורם אף שלא מן המוקף דמוטב יחשדו חברים כו' :

איסורא

רב ששת אמר חזקה שליח עושה שליחותו · הרב רבינו שמשון מפולירא"ה פוסק כרב ששת דהה"ג פוסק דהלכה כרב נחמן בדיני וכרב ששת באיסורי ולר"ת נראה דהלכה כרב נחמן דבפ' התקבל (גיטין דף סד·) אמר בעל אמר לגירושין ושליח אמר לגירושין והיא אומרת נתן לי ואבד אין דבר שבערוה פחות משנים ופריך מהא דאמר האומר לחבירו צא וקדש לי אשה סתם (ב) אסור בכל הנשים שבעולם אלמא חזקה שליח עושה שליחותו ומשני ה"מ לחומרא אבל לקולא לא ובפ"ק דחולין (דף יב·) נמי מסיק לעולם אין חזקה שליח עושה שליחותו והאומר לשלוחו צא ותרום לי והלך ומצא תרום אין חזקתו תרום דילמא אינים אחרינא שמע ותרם ואע"ג דהתם רב נחמן קאמר לה מ"מ סליק הש"ס התם הכי וההוא דבעא מיניה קיבלה ועוד דרב שמעיה דבסמוך סבר נמי כרב נחמן דלרב ששת לא היה צריך לחזקת (ג) כהנים ואומר ר"י דמכל זה אין ראיה דרב ששת נמי לית ליה חזקה שליח עושה שליחותו אלא במקום שאם לא יעשה שליחותו יבא המשלח לידי עבירה אם יסמוך עליו ולכך בגט אין השליח חושש ליתן גט והיה דחולין נמי אינו חושש לשחוט ולתרום שאם לא יתרום יראה המשלח שאינו תרום ולא אסיק אדעתיה שמא אחר ישמע ויתרום ודרב שמעיה נמי איכא למימר דלא אמר כדי ליתן טעם למה סומכין על הכהנים אלא ליישב דברי רב דאמר בפ' האשה (יבמות דף מו:) אין שוחטין וזורקין על טמא שרץ אף על גב דמקוה לפניו דילמא פשע ולא טביל אבל שוחטין וזורקין על מחוסר כפורים ואע"ג דהוי נמי מחוסר מעשה דליכא למיחש דילמא פשע כדרב שמעיה והתם נמי מייתי לה : **הרחוקים** מותרין · אף על גב דע"כ צריכין להקריב משום מצות העומר מ"מ מייתי ראיה מהא דשרו רחוקין מחצות והילך אף על גב דיש שעות כל היום אלא שממהרין לפי שיודעין שהרחוקין סומכין עליהן וכן גבי קיני זבה ויולדת אף על גב דמצוין להקריב בלותו יום מיהא לא מיחייבי אי לאו משום שסומכות עליהן וחזקה שליח עושה שליחותו : **האומר** לחברו צא ולקוט לך · בפרק לולב (סוכה דף מ·) גבי הלוקח לולב מחבירו בשביעית מגיה שם רש"י מעם הארץ משום דלא הוה קרי ליה "חבירו", ואין צריך להגיה דהכא מוקי לה בעם הארץ שאמר לחבר אע"ג דקתני "לחברו" ובשבת פרק השואל (דף קנ·) אמר *אומר אדם לחברו צא ושכור לי פועלים ומוקי לה בחברו נכרי : **תאנים** מתאנתי · אף על גב דמעשר פירות מדרבנן ורב נחמן מודה דבשל סופרים חזקה שליח עושה שליחותו כיון דעיקר שם מעשר מן התורה חשיב לה °כשל תורה :

ולא

מנחות סח.

[ר"ה ג. מנחות סח. סוכה מא.]

מנחות כז. [פ"ש]

פסחים ב:

[לעיל ג: וש"נ]

סא א מיי' פ"י מהל' מאכלות אסורות הלכה ג :

סב ב מיי' פ"א מהל' מחוסרי כפרה הלכה יב :

סג ג ד מיי' פ"י מהל' מעשר הלכה י :

[הא דהלכה דוקא לערב ולעיל גבי עומר שרי מחצות עי' תוס' חגיגה כא. ד"ה האונן וכו' ותוס' זבחים לה: ד"ה סבור]

◆

רבינו חננאל

שאינן מודים בעירוב אמר רב חסדא כותאי אם אמר לאחד לקבלו ממנו ועומד ורואהו כדרב חסדא עד שמגיע אצלו הרי זה עירוב · ואקשי' ודלמא האי לא קביל מיניה · ושנינן חזקה שליח עושה שליחותו · וזה כיון שא"ל לקבלו ממנו ונתרצה לקבלו חזקה שקבל כדרב יחיאל האי דרב חסדא ורב יחיאל אהא אתמר דתניא נתנו לפיל או לקוף והוליכו אינו עירוב ואם אמר לאחר לקבלו ממנו [הרי זה עירוב] *)ודלמא לא מקביל ליה. אמר רב יחיאל חזקה שליח עושה שליחותו ומקבלו · אמר רב נחמן בשל סופרים אמרינן חזקה שליח עושה שליחותו אבל בשל תורה עד שיתברר שעשה שליחותו ורב ששת אמר אחד זה ואחד זה חזקה שליח עושה שליחותו · אמר רב ששת מנא אמינא לה דתנן במנחות משקרב העומר מותר בחדש מיד · והרחוקין מחצות היום כו' ופשוטה היא [וכו'] · ורב ששת ב"ד אין מתעצלין ושרי מחצות היום אבל גבי שליח כל היום · יתר מזה אמרינן חזקה שליח עושה שליחותו · אמר רב ששת מנא אמינא לה דתניא באשה שיש עליה לידה או זיבה מביאה מעות לקינה ונותנת בשופר וטובלת ואוכלת [בקדשים] לערב מאי טעמא לאו משום דאמרינן חזקה שליח עושה שליחותו ודחי רב נחמן ואמר התם כדרב שמעיה דאמר חזקה אין ב"ד עומדין משם עד שיכלו כל המעות שבשופר · אמר ב ששת מנא אמינא לה דתניא האומר לחבירו צא ולקט לך תאנים [מתאנתי] אוכל מהן עראי ומעשרן דמאי מלא לך כלכלה זו אוכל מהן עראי ומעשרין ודאי בד"א בעם הארץ אבל חבר אוכל ואין צריך לעשר דברי רבי רשבג"א לא יאכל עד שיעשר לפי שלא נחשדו חברים לתרום [שלא] מן המוקף · א"ר נותן דברי מדברי אבא מוטב שיחשדו חברים לתרום שלא מן המיקף · ואל יאכילו לעמי הארץ טבלא · ודייק רב ששת מנה ואו' עד כאן לא פליגי ר' ואבא אלא בנחשדו · אבל כ"ע חזקה שליח עושה שליחותו · (וכמו) [וכיון] דאמר ליה לקט לידאי ליקט ודחי רב נחמן הכי לאו משום דחזקה שליח עושה שליחותו אלא כדרב [חנינא חוזאה] חזקה היא החבר שאין מוציא דבר שאינו מתוקן מתחת ידו לפי' א"ר אם החבר אמר לע"ה ודאי עשר עליהן מביתו לפי' אוכל עם הארץ וא"צ לעשר· ואבוה א' [לא] נחשדו חברים לתרום מביתיה (כעלמא) [על מה] שהוא בשדה · אמר מר בד"א בעם הארץ האי עה"א [דקאמר ליה למאן] אי לע"ה כמותו לקוט לי [לא] לעשר כלל לא וודאי ולא דמאי אלא ע"ה דא' לחבר אותו חבר

*) [נ"ל ודלמא לא ממטי ליה אמר רב חסדא בעומד ורואהו] .

רב נסים גאון

האשה שיש עליה לידה או זיבה מביאה מעות ונותנת בשופר · פי' שופר האמור כאן היא תיבה שמקבצין בה מעות של קינין כמפורש במס' שקלים (פ"ו מ"ה) י"ג שופרות היו במקדש וכתוב עליהן תקלין חדתין תקלין עתיקין ולזה נתכוונו במס' גיטין בפרק הניזקין (דף ס) והא שיפורא דמעיקרא בי רב יהודה ולבסוף בי רבה ולבסוף בי רב יוסף ולבסוף בי אביי ולבסוף בי רבא :

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אבל אמר וכו' לעשרן ודאי אלא דמאי דהא אמרינן שמא [illegible] עישר אלא יפריש ויאכל הוא : (ב) תוס' ד"ה רב ששת וכו' אשה סתם ומת שלוחו אסור בכל הנשים : (ג) בא"ד לא היה צריך לחזקת ב"ד כהנים :

גליון הש"ס

תוס' ד"ה תאנים מתאנתי ובשל סופרי' עיין לקמן דף לג תוס' ד"ה מאן תנא:

מבנה

הסברים ולשונות של נחמן — מנא אמינא לה — ראיות

נושא

בהמשך הדא' הגמ' תביא דוגמאות של שליחות א־

1) הקרבת העומר

2) הקרבת קיני זבות ויולדות

3) הפרשת תרומות ומעשרות

△ בתוס' ד"ה הרחוקים - נ"ל נבירוש הדבר הוא: אע"פ שמצוין אינם מחויבים, והא דבל מותרת לערב היינו משום דנשים סומכות עליהם (אכהנים) וחזקה שליח עושה שליחותו

* הסבר איזהו מקמן ציין תוס' במס' ביצה ד: ד"ה ותנן - בציון כס

ΦΦ עי' לקמן לו.

3 שורות מלמטה